

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 15 Ekim 2017 • No: 115

Sınıfın Bil Safa Gel! Ayırışma, Birleş!

Hangi ulusa, inanca ve kültüre mensup olursa olsunlar, hangi ülkede yaşarlarsa yaşasınlar, insanlar iki şekilde ayrılırlar: Emekçiler ve sömürücüler! Emekçiler sınıfı, sömürücüler sınıfı! Öyleyse bir insanın toplumdaki yerini, çıkarlarının nerede olduğunu anlamak için o insanın ne yaptığına bakmak gerekiyor: Emek harcayarak üretim mi yapıyor, yoksa emekçilerin ürettiğine el mi koyuyor?

İnsanlar sıkça şu öğüdü dile getirirler: Aslını, neslini, kim olduğunu unutma! Denmek istenir ki, geçmişine ve yaşadığın topluma yabancılaşma, nereden gelip nereye gittiğini unutma, inkârcı olma! Peki biz kimiz, nereden gelip nereye gidiyoruz, unutmamamız, yabancı olmamamız gereken asıl şey ne?

Dünya üzerinde yüzlerce değişik halk yaşıyor. Tüm bu halklar farklı inanç, dil ve kültüre sahipler. Kimisi Hıristiyan kimisi Müslümandır; kimisi Hintli, Çinli, Alman ya da Fransızdır. Hiçbir ülke ve toplum yekpare/tek parça değildir. Meselâ Hindistan'da onlarca farklı dil, değişik inanç biçimleri ve kültürel gelenekler var. Güney Afrika'da ondan fazla dil konuşuluyor. Türkiye'de Sünni ya da Alevi olanı var; Türkü ya da Kürdü var. Muhafazakâr olanı ya da olmayanı var. İnsanların kimisi Diyarbakırlı, kimisi Karanlı, kimisi Edirnelidir.

Peki ulusal, dinsel ve kültürel kimlikler asıl kimliklerimiz mi? Yoksa tüm bu kimliklerin üzerinde yer alan bir **ana kimlik** mi var? Unutmamamız, yabancılaşmamız, sahip çıkmamız gereken hangisi? Hangi kimlik etrafında bir araya

geleceğiz, kimlerle bir arada, kimlerle karşı karşıya duracağız?

Hangi ulusa, inanca ve kültüre mensup olursa olsunlar, hangi ülkede yaşarlarsa yaşasınlar, insanlar iki şekilde ayrılırlar: Emekçiler ve sömürücüler! **Emekçiler sınıfı, sömürücüler sınıfı!** Öyleyse bir insanın toplumdaki yerini, çıkarlarının nerede olduğunu anlamak için o insanın ne yaptığına bakmak gerekiyor: Emek harcayarak üretim mi yapıyor, yoksa emekçilerin ürettiğine el mi koyuyor? İşte mesele bu kadar basittir. Toplum emekçiler ve sömürücüler olarak iki temel sınıfa ayrılmıştır. Bir tarafta toplumun çoğunluğunu oluşturan emekçiler, öte tarafta ise emekçilerin sırtından geçinen bir avuç sömürücü asalak var.

Bu durumda, **bir emekçi ile bir sömürücü**, sırf aynı ulusa, inanca ve kültüre mensup diye **kardeş olabilir mi?** Bunların çıkarları başka ülkelerin halkları karşısında ortak olabilir mi? **Elbette olamaz!** Meselâ Amerika'daki bir emekçi ile Türkiye'deki bir emekçi arasında hiçbir sınıfsal ayrım yoktur. Bu emekçilerin farklı dil, inanç ve kültürlere sahip olmaları bir ayrışma noktası olamaz. Buna karşın, ister İngilizce isterse Türkçe konuşsun, ister Müslüman isterse Hıristiyan olsun, tüm sömürücüler/patronlar aynı sınıfın üyesidir. Türk işçinin dostu sömürücü Türk patron değil, emekçi Amerikalıdır! Normal şartlarda hangi inanç ve kültürden olursa olsunlar, emekçilerin birbirleriyle sorunu yoktur. Emekçileri inançları ve kültürleri temelinde ayırıştırıp birbirlerine karşı kıskırtan sömürücülerdir. Çünkü tüm inanç ve kültürden emekçilerin çıkarlarının bir olduğunun anlaşılmasını asla istemezler.

Şu örnek yeterince açıklayıcıdır: Patronların hizmetkârı bir yazar, "servetin biricik kaynağı emektir" sözüne öfke kusarak şöyle diyor: "Emek, servetin biricik kaynağı imiş! Bu doktrin yanlış olduğu kadar tehlikeli de. Zira ne yazık ki, her türlü malın işçi sınıfına ait bulunduğunu, diğerlerinin aldıkları kısmın ise ya bu sınıfın elinden alındığını ya da düpedüz çalındığını öne süren görüşe destek oluyor." Bu satırlarda korku ve endişe var! İşçi sınıfının gerçeği görmesinden, sınıf bilinci kazanmasından ve **sömürü düzenine karşı** ayaklanmasından ödleri patlıyor. İşçi sınıfının bir gün bilinçlenip ayağa kalkacağı düşüncesi, bir gölge gibi dolaşır durur sermaye sınıfının üzerinde.

İşte bu yüzden, patronuyla hükümetiyle tüm sömürücüler, işçiler bir sınıf olduklarını, çıkarlarının ortak olduğunu kavramasın, **sınıf bilinci ve sınıf kimliği kazanmasın diye** her yola başvuruyor. Geçmişten günümüze, sömürü düzeni çeşitli kılıklar altında meşrulaştırılıp emekçilere benimsetiliyor. Üreten, hammaddeyi dönüştüren, şekil veren, zenginliği var eden emektir. Ancak emeğin sahiplerine şu düşünce kabul ettirilmiştir: "Özel mülkiyet hak ve kutsaldır!" Böylece özel mülkiyete dayalı, kurulu sömürü düzenine başkaldırmak günah kapsamına sokulmuştur. Oysa kapitalistlerin özel mülküne haline getirdikleri şey geçim araçları değil tüm üretim araçlarıdır. Üretim araçları ise, işçi sınıfının el konulan emeğinin yoğunlaş-

mış, cisimleşmiş halidir! Özel mülkiyete dokunmama düşüncesini kabul etmek, sömürü düzeninin sonsuza dek sürüp gitmesini kabul etmektir.

Bu doğrultuda sermaye sınıfı, **medyayı da kullanarak** emekçilerin bilincini kendi düşünceleri temelinde oluşturuyor, felç ediyor. Emekçilerin dini inançlarını, kültürlerini bu temelde istismar ediyor. Emek ile sermaye arasındaki çelişki ve çatışmanın üzerini kapatmak amacıyla, milliyetçiliği kışkırtıyor, diğer halkları aşağılıyor, onların düşman olduğunu söylüyor. Geçmişte Hitler, Almanların üstün ırk olduğunu ve dünyaya hâkim olacağını söyleyerek ırkçılığı meşrulaştırdı ve emekçileri arkasına taktı. İşçiler, Alman patronlarının çıkarları için savaş cephelelerinde ölüp gittiler.

Durum bugün de farklı değil. Dünyanın genelinde olduğu gibi Türkiye'de de, milliyetçilik kışkırtılıyor ve **emekçiler inanç ve kültürel kimlikler temelinde bölünüyorlar**. Türkiye işçi sınıfı örgütlü olmadığı ve sınıf bilincinden yoksun olduğu için bir sınıf olarak hareket edemiyor. İşte bu yüzden işçi ve emekçiler kolayca yapay temelde ayırıştırılıp kutuplaştırılabilir. Muhafazakârlık, Sünnilik, Alevilik, Türklük ve Kürtlük ya da hemşerilik gibi inanç, etnik ve kültürel kimlikler, işçilerin sınıf kimliğinin yerine geçebiliyor. Muhafazakâr işçi, kendi sınıf çıkarlarını unutarak ve yanında çalışan diğer inanç ve ulustan işçilere düşman kesilerek AKP-Erdoğan iktidarını destekleyebilir. Aynı takım tutar gibi, AKP hükümetinin neredeyse her icraatını ve bu arada işçi haklarına saldırmasını bilinçsizce savunabiliyor.

İşçi sınıfı yapay temelde bölünüp parçalandığından ötürü haklarına sahip çıkamıyor. En basitinden sendikaların güçsüz olmasının, ücretlerin düşük tutulmasının, iş saatlerinin 12 saati aşmasının, her sene 2 bine yakın işçinin iş cinayetlerinde yaşamını kaybetmesinin nedeni bu **bölünme ve dağınıklığıdır**. Bugünkü gidişatı tersine çevirmenin yolu işçilerin **sınıf bilinci** kazanmasından geçiyor. Sınıf bilinci kazanan işçi, kendisinin işçi sınıfının bir parçası olduğunu, patronlar karşısında tüm işçilerin çıkarının ortak olduğunu, tüm dünya işçilerinin kardeş olduğunu, düzen partilerinin işçilerin haklarını savunmadığını, AKP-Erdoğan iktidarının sömürü düzenine hizmet ettiğini bilir, görür, kavrar ve ona göre hareket eder. Örgütlenip mücadele eder. Etnik, inanç ve kültürel kimliğini değil, sınıf kimliğini öne çıkarır!

Öyleyse sömürücülerin oyunlarına kanmayalım; **yapay ayrımları bir kenara koyarak işçi sınıfının bayrağı altında birleşelim!** ■

Her Şey “İnsan İçin” mi Dediniz?

Televizyon reklamları son derece cezbedici hazırlanıyor. Reklamların kurgusu son derece özenli ve ayrıntılı, sloganlar renkli ve müzikler adeta mest edici... Son dönemlerde film mi reklam mı çektikleri pek belli değil. Dakikalar hatta saniyeler içinde reklamlar defalarca gösterilerek insanın hafızasına kazınıyor. Ürünleri tanıtan kelimeler, cümleler insanın en temel duygularını ve hayallerini tetiklemeyi, harekete geçirmeyi hedefliyor. Sanki her şey insanların yararına ve onlar içinmiş gibi işleniyor.

Reklamlar sanal, sahte bir doyum, mutluluk önerir. Örneğin çikolata reklamında mutluluk, araba reklamında güç ve prestij, ev reklamında mutlu bir aile, elbise reklamında şıklık, özgürlük temaları işlenir. Sanki bu ürünleri alan kişiler özgürlüğün, prestijin, şıklığın ve güzel bir hayatın aniden sahibi oluvereceklermiş gibi gösterilir. Oysa gerçekler çok daha farklıdır. Tüm bunlar tüketimi arttırmak için yapılıyor. Patronların düzeni kapitalizmde bütün mal ve hizmetler, gerçek anlamda ihtiyaç oldukları için değil insanlara satılmak için üretilir. Kapitalistler, ürünleri ne kadar çok satılırsa o kadar çok kâr elde ederler. Bu yüzden de medyada, tüketimi arttırmak ve kitlelere ulaşmak için kıyasıya bir rekabete girerler. En etkili, en yaratıcı, insanlara en iyi ulaşan, insanlar tarafından en çok beğenilen reklamlar için atmadıkları takla kalmaz.

Çok sayıda ve çeşitlilikte reklam yapılıyor, fakat kitlelerin yaşadığı sorunlara asla parmak basılmıyor, gerçekler saklanıyor. **Reklamlarda çizilen hayatlar ile işçi ve emekçilerin içinde bulunduğu durum birbirinden oldukça farklıdır.** Kredi reklamı yapılıyor, her şey son derece basit gösteriliyor ama milyonlarca insan kredi borcunu ödeyemiyor. Ev reklamları yapılıyor, milyonlarca insan ya evsiz, ya kirada ya da kredi çekerek aldığı evin

borcuyla yaşıyor. Yiyecek reklamları yapılıyor fakat milyonlarca insan aç, yoksulluk içinde yaşıyor. Anneler Gününde annelere güzel hediyeler alınması söyleniyor, fakat milyonlarca emekçi kadın düşük ücretle, uzun saatler boyunca, gece gündüz çalıştırılıyor, şiddete, tacize maruz kalıyor. Tüm bu çelişkiler gösteriyor ki işçi ve emekçiler kapitalistlerin umurunda değil. Onlar için mal ve hizmetleri satılsın, kârları artsın yeter!

Reklamlarda “her şey insan için” deniyor. Patronlar güya insanları düşünüyorlar. Madem her şey insan için, o zaman savaşa, silaha neden bu kadar çok yatırım yapılıyor? Otomobil, emlak, giyim, yiyecek-içecek, beyaz eşya, bilgisayar tekelleri reklamlarda bir taraftan her şey insanların mutluluğu, yaşamı, refahı için diyerek halkı aldatırken; bir taraftan da savaş, silahlanma, şiddet körükleniyor, buralara yatırım yapılıyor. Bugün Türkiye’de başta Bayraktar ve Koç grubu olmak üzere kapitalistlerin silahlanmaya ve askeri teknolojiye aktardıkları paraların, yaptıkları yatırımların boyutu asıl niyetin insanların mutluluğu, refahı olmadığını gösteriyor. Bu sadece Türkiyeli kapitalistler için değil, dünyanın diğer tüm kapitalistleri için geçerlidir. Emperyalist savaşın Suriye’de, Irak’ta Yemen’de yakıp yıktığı kentler ve katlettiği insanlar bunun en acı göstergesidir.

Madem her şey insan için bu kadar savaş, bu kadar ölüm, bu kadar açlık, bu kadar yoksulluk neden var? Bu soru, işçilerin, kapitalistlerin insanlık dışı düzeninin çelişkilerini anlamaları için temel sorulardan birisidir. Kapitalizmde üretim arttıkça işçiler yoksullaşiyor, patronlarsa daha da zengin oluyorlar. Üretilen zenginliklerin tüm insanlığın yararına kullanılacağı ve paylaşılacağı bir dünya ancak işçilerin örgütlü mücadelesiyle inşa edilebilir. ■

Mücadele İçinde Güçlenen İşçi Kadın

Ve kadınlar
bizim kadınlarımız:
korkunç ve mübarek elleri
ince, küçük çeneleri, kocaman gözleriyle
anamız, avradımız, yarımız
ve sanki hiç yaşanmamış gibi ölen
ve soframızdaki yeri
öküzümüzden sonra gelen
ve dağlara kaçırıp uğrunda hapis yattığımız
ve ekinde, tütünde, odunda ve pazardaki
ve kara sabana koşulan
...
kadınlar,
bizim kadınlarımız

İşçi sınıfının büyük şairi Nâzım Hikmet, şiirlerinde kadınların yaşamını böyle betimliyordu. Bu topraklarda kadınlar çok uzun yıllar böyle yaşadılar, insan yerine konulmadılar. Başka bir yaşam düşlemelerine, fikirlerini söylemelerine, eğitim görmelerine izin verilmedi. Onlara “eksik etek” dendi, “namus” dendi. “Sırtlarından sopa, karınlarından sığa eksik edilmemeli” dendi.

Ama zaman akıp gittikçe her şey değişmeye, bu değişim hayatın her alanına yansımaya başladı. En büyük değişimlere zemin hazırlayan koşullar köyden kente göçle belirmeye başladı. 1950’li yıllardan itibaren Türkiye’de köyden kente göç yoğunlaştı. Ama değişim sancılıydı. Kırdan kente gelen milyonlarca insan geldikleri kentlere geleneklerini, o güne kadar sürdürdükleri yaşam anlayışlarını, korkularını ve yoksulluklarını da getirmişlerdi. Elbette emekçi kadınlar bu sancılardan nasiplerine düşeni fazlasıyla alıyorlardı.

Kent yaşantısı ve geçim derdi zamanla kadınların sanayi yaşamına katılmasının önünü açtı, kadının çalışmasının önündeki geleneksel engelleri zayıflattı. 1960’lı yıllardan itibaren fabrikalarda kadın işçilerin sayısı arttı. Artık pek çok sektörde kadın işçiler vardı. İşçiler artık bir sınıf olduklarının farkına varıyorlardı. Kent ve işçilik değiştirip dönüştürüyordu. İşçiler, 1960’lı yıllardan itibaren grevlerle, direnişlerle patronlara “yeter” demeye başlamışlardı. Grev ve direniş alanlarında kadınlarla erkekler omuz omuza mücadele ediyorlardı. Emekçi kadın artık “evinin kadını” değil, işçi sınıfının mücadelecisi kadını olmaya başlıyordu. İşçi kadınlar örgütlenmeye ve meydanlara çıkmaya başlıyor, önyargıları kırıyor, toplumun değişimine katkı sağlıyor, güçleniyordu.

Türkiye’de atmosfer değişiyordu. Rüzgâr işçiden yana esiyordu. İşçiler güçlendikçe patronlar dehşete kapılıyorlardı. 1975’ten itibaren işçi ve emekçi kadınlar İlerici Kadınlar Derneği gibi örgütlerde bir araya geliyor, bilinçleniyor, örgütlenerek mücadele ediyorlardı. Bu derneğe üye

olan on binlerce kadın “kırmızı çatkılı kadınlar” olarak anılıyordu. Çünkü mitinglere giderken başlarından kırmızı çatkılarını eksik etmiyorlardı. O çatkı emekçi kadının mücadelesinin sembolüydü.

İKD, kadınlar için yaygın okuma-yazma kursları düzenledi. On binlerce işçi kadının desteğiyle “Çocuklara Süt”, “Her İşyerine Kreş” kampanyaları yürütüldü. Grevlerle dayanışma için çeşitli kampanyalar ve ziyaretler organize edildi. Kadınların Sesi, İKD’nin yayınıydı ve on binlerce kadına ulaşıyordu. Kadın işçiler sendikal eğitimlere katılıyorlardı. İşçi kadınlar hem bilinçleniyor hem de mücadele edip haklar kazanarak yaşamlarına anlam katıyorlardı.

Bu yıllarda kadınlar daha önce hiç olmadığı kadar seslerini, taleplerini topluma duyurma imkânı buldular. Erkeklerle aralarındaki ücret farkını kısmen azalttılar. 60’lı ve 70’li yılların işçi kentleri, işçi sınıfının kadınlarının erkeklerle birlikte yürüttüğü, işçi haklarını, demokratik hak

ve özgürlükleri genişlettiği o görkemli mücadeleye tanık olmuştur. O yıllarda emekçi kadınların, işçilerin arasındaki dayanışma ruhu tüm toplumda umut yaratıyordu.

12 Eylül darbesi yaklaşırken İKD kapatıldı. Çünkü emekçi kadınların örgütlü mücadelesi işçi sınıfına güç ve enerji katıyordu. Bugün de emekçi kadınlar egemenlerin hedefinde bulunuyor. Onlara çok çocuk doğurmaları, itaatkâr olmaları, hayatın yükünü sessizce sırtlanmaları, şikâyet etmemeleri salık veriliyor. Şiddet karşısında haklarını aramaları engelleniyor.

Emekçi kadınların prangalarını kırmak için izlemesi gereken yolda da değişen bir şey yok. Emekçi kadının güçlenmesi emekçi kadının mücadelesinin güçlenmesiyle olur. Toplumsal hayatın her alanında yer almanın; şiddete, yok sayılmaya, çifte ezilmişliğe, sömürüye karşı durabilmenin yolu birlik olmak, emekçi kadın dayanışmasını güçlendirmek ve mücadelede öne çıkmaktır. ■

Tüpraş İşçileri İş Cinayetini Protesto Etti

Tüpraş işçileri, 11 Ekimde Tüpraş Aliğa Rafinerisi'nde 4 işçinin canını alan iş cinayetini işbaşı yapmayarak protesto etti. 5 Ekim sabah 08.00 vardiyasına gelen işçilere rafinerinin giriş kapısında açıklama yapan Petrol-İş Aliğa Şube Başkanı Ahmet Oktay, 4 işçinin iş cinayetinde yaşamını yitirmesinden dolayı üzüntülü olduklarını ifade etti. "Bizleri bölüyorlar, bizleri parçalıyorlar" diyen Oktay, "Tek amaçları ne? Sermaye daha fazla kazansın,

sermayedarların, patronların cebine daha çok para girsin. Sebebi budur... Farkımız nedir? Aslında hiçbir farkımız yok, hepimiz işçiyiz, hepimiz emekçiyiz, hepimiz alın teriyle geçinen insanlarız, kursağından haram lokma girmeyen insanlarız biz. Ama bizleri bölüyorlar" dedi.

Oktay, iş cinayetlerine yol açan taşeron sisteminin kaldırılması için çağrıda bulundu.

İş arkadaşlarını iş cinayetinde yitiren Tüpraş işçileri, tepkilerini işbaşı yapmayarak gösterdiler. Ekmek parası kazanmaya çalışırken canlarından olmak istemediklerini haykırdılar.

Tüpraş'taki iş cinayeti gösteriyor ki, işçiler mücadele etmeden en basit iş güvenliği önlemleri bile alınmaz, iş güvenliği yasaları hükümet tarafından her fırsatta, çeşitli bahanelerle patronlar lehine esnetilir. Patronlar kârlarını arttırırken, iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçilerin sayısı da artar. İş güvenliği önlemlerinin alınması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi için tek seçenek işçilerin mücadelesidir.

Avcılar Belediyesi İşçilerinin Eylemleri Sonuç Getirdi

Avcılar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışan yaklaşık 500 taşeron işçi, 90 günlük ödenmeyen ücretlerini alabilmek için işe çıkmıyor ve her gün belediye önünde ses çıkarma eylemleri yapıyordu. Ücretlerinin ödenmesi talebiyle işçilerin 2 Ekimden itibaren her gün yaptığı eylemler üzerine Belediye yönetimi geri adım atarak işçilerin alacaklarının yarısının 12 Ekimde, kalan yarısının da 12 Kasım'da yatırılacağı sözünü verdi. Aylardır verilen sözlerin tutulmadığını söyleyen işçiler ise yaptıkları iş bırakma ve ses çıkarma eylemlerine maaşların yatırılacağı güne kadar devam ettiler. 12 Ekimde 1,5 aylık maaşın işçilere dağıtılmasının ardından da işbaşı yapma kararı aldılar.

ÜİD-DER Şişecam İşçilerini Ziyaret Etti

ÜİD-DER, Kırklareli Şişecam fabrikasında işten atılan ve direnişe geçen cam işçilerine bir dayanışma ve destek ziyareti gerçekleştirdi. "Şişecam İşçisi Yalnız Değildir", "Atılan İşçiler Geri Alınsın!" sloganlarıyla direniş alanına giren ÜİD-DER'li işçileri karşılayan cam işçileri, ziyaretleri dolayısıyla ÜİD-DER'li işçilere teşekkür ettiler.

Uzun yıllardır Şişecam'ın fabrikalarında çalışan işçiler, bir işçi örgütü olan ÜİD-DER'in bu ziyaretini çok anlamlı bulduklarını ifade ettiler. "Kristal Kadımlar" çadırında direnişi omuzlayan

işçi aileleri, ÜİD-DER Kadın Komitesi'ne direniş süreci hakkında bilgi verdi.

Ziyaret, ÜİD-DER Müzik Grubunun sahne almasıyla devam etti. Mücadele şarkılarını seslendiren ÜİD-DER Müzik Grubunun direniş ezgileri Şişecam işçilerinin coşkusunu tazeledi. Daha sonra ÜİD-DER temsilcisi bir konuşma gerçekleştirdi. Çeşitli bölgelerde ve sektörlerde çalışan ÜİD-DER'li işçiler olarak Şişecam işçisinin mücadelesini önemsediklerini ifade eden ÜİD-DER temsilcisi, Şişecam direnişinin kazanımıyla sonuçlanmasının işçi sınıfının kazanımı olacağını vurguladı. ÜİD-DER'li işçilerin ziyareti direnişin zaferle sonuçlanması dilekleriyle son buldu.

Şişecam İşçileri: “Sarı Öküzü Verme!”

Şişecam’a bağlı Kırklareli Cam fabrikasından atılan işçiler, işlerine dönmek için direniyorlar. “Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için” diyen 90 işçi, birliğin önemine dikkat çekmek amacıyla şöyle diyorlar: “Sarı Öküzü Vermeyeceğiz!”

Hikâye bu ya; otlağın birinde bir öküz sürüsü yaşıyor. Çevredeki aslan sürüsünün de gözü öküzlerdeymiş. Ancak, öküzler saldırı anında bir araya geldiği zaman, aslanların yapacak bir şeyi kalmamış. Bu yüzden küçük hayvanlarla beslenmek zorunda kalan aslanlar, iyi beslenememeye başlayınca bir çare düşünmüşler. Yapılması gerekenin öküzlerin birliğini dağıtmak olduğunu fark eden aslanlar, bir gün beyaz bayrak sallayıp öküz sürüsünün yanına gitmişler. Ve demişler ki onlara; “Saygıdeğer öküz efendiler bugüne kadar sizlere çok zarar verdik. Ama inanın ki, bunların hiçbirini isteyerek yapmadık. Bütün suç hep o Sarı Öküz’de! Onun rengi sizinkilerden farklı ve bizim de gözümüzü kamaştırıyor, aklımızı başımızdan alıyor ve saldırganlaşıyoruz. Sizle bir sorunumuz yok. Verin onu bize, siz de kurtulun, hep beraber barış içinde yaşayalım”. Öküz heyeti düşünmüş, taşınmış ve Sarı Öküz’ü aslanlara yem edip bu işten kurtulmaya karar vermiş. Ama iş burada bitmemiş. Aslanlar ertesi gün Boz Öküz’ü, bir diğer gün Uzun Kuyruk’u istemiş ve öküzler de barış içinde yaşayacaklarını düşünerek arkadaşlarını teker teker aslanlara yem etmişler. Böyle geçen günlerin ardından öküz sürüsü giderek güçsüzleşmiş ve aslanların saldırılarına karşı koyamaz hale gelmiş. Öküz sürüsünden geriye kalan birkaç öküz “biz nerede hata yaptık?” diye kara kara düşünmeye başlayınca, içlerinden birisi “biz” demiş, “Sarı Öküz’ü hiç vermeyecektik.” Hani derler ya kıssadan hisse!

Bugünlerde bu hikâye, Lüleburgaz’da bulunan Şişecam’a bağlı Kırklareli Cam fabrikasından atılan 90 işçi tarafından sık sık dillendiriliyor. İşten atılan cam işçileri, sendikaları Kristal-İş’e ve içerde çalışmaya devam eden işçi arkadaşlarına “Sarı Öküzü Verme!” diye sesleniyorlar. Sendikalarının Trakya Şubesi önüne direniş çadırı kuran işçiler, verdikleri mücadelenin yalnızlaştırılması ve kaybedilmesi durumunda sıranın başka cam işçilerine

geleceğini biliyorlar. Bu nedenle başta Kristal-İş Genel Merkezi olmak üzere, Şişecam fabrikalarında çalışan tüm işçileri mücadeleyi yükseltmeye çağırıyorlar.

İşten atılan Şişecam işçileri İşçi Dayanışması’na yaşadıkları süreci ve verdikleri mücadeleyi anlattılar. Pazar payının daralması gerekçe gösterilerek kapatılan bir fırının işten atılmalarının bahanesi olarak kullanıldığını söyleyen işçiler, Şişecam’ın her fırsatta yüksek büyüme oranlarıyla övündüğünü ve yakın dönemde Mısır’da fabrika açtığını hatırlattılar. Geçmişteki pek çok fırın kapama örneklerinde, işçilerin başka fabrikalarda istihdam edildiğini aktaran cam işçileri, patronun niyetinin işyerlerinden mücadeleciler işçileri ayıklamak olduğunu dile getirdiler.

Şişecam direnişine çeşitli sendikalar ve UID-DER dâhil demokratik kitle örgütleri dayanışma ziyaretleri düzenlerken, Lüleburgaz’da yaşayan işçi ve emekçiler de cam işçilerini yalnız bırakmıyor. Büyük çoğunluğu civardaki fabrikalarda çalışan yöre halkı, Şişecam işçilerinin deneyimlerini dinlemeye ve onlara dayanışma duygularını iletmeye geliyor. Ayrıca 9 Ekim günü Lüleburgaz Kongre Meydanında yapılan işçi mitingine binlerce emekçi katılmıştı. Mitinge bu kadar yoğun katılımın gerçekleşmesini beklemediklerini dile getiren cam işçileri, sınıf dayanışmasının mücadelelerini güçlendirdiğini söylüyorlar. Sınıf kardeşlerinin bu desteğinin yanı sıra ailelerin desteğine de dikkat çeken işçiler, direnişteki kararlı duruşlarını bu desteklere borçlu olduklarının altını çiziyorlar. Zira atılan işçilerin aileleri “Kristal Kadınlar” çadırında, eşleri ve çocuklarıyla yan yana, omuz omuza direniyor. Ailelerin bu anlamlı duruşu direnişçi işçilere güç veriyor.

İşçi sınıfının mücadele tarihi içinde cam işçileri derin izler bırakmıştır; 1966, 1971, 1980 grevleri, 1991, 2002 direnişi, 2012 Topkapı fabrika işgali... Çok uzağa gitmeye gerek yok! Geçtiğimiz Mayıs ayında grevleri yasaklanan cam işçileri, Türkiye genelindeki fabrikalarda üretimi durdurarak karşılıklarına çıkan grev yasağını delmiş ve fabrikalarını terk etmeyerek patrona geri adım attırmışlardı. Bugün Lüleburgaz’da kararlı bir şekilde direnen işçiler de bu tarihten çıkarılan dersler ışığında “ormanlar kralı” edasıyla pervasızca saldıran Şişecam patronuna gereken cevabı verecektir. ■

Avrupa'da İşçi Eylemleri

Fransa: Hükümet saldırıyor, işçiler grevle yanıt veriyor!

“Terörle mücadele” bahanesi ile yasaları değiştiren ve OHALi kalıcı hâle getiren Fransa, olağanüstü yetkileri işçi haklarına yönelik saldırılar için kullanıyor. Başkanlık koltuğuna oturduğu andan itibaren işçi haklarına saldıran, “Çalışma Yasası Reformu” adı altında işçilere köleliği dayatan Macron’a tepkiler büyüyor. Ülkede Eylül ayından itibaren çeşitli sendikaların ve siyasi partilerin çağrısıyla grevler ve mitingler düzenleniyor. Eylemlerin dördüncüsü 10 Ekim Salı günü gerçekleştirildi ve kamu emekçileri ülke genelinde iş bıraktı. Toplam 9 sendikanın ortak aldığı kararın ardından ülke genelinde greve kitlesel katılım gerçekleşti.

5,4 milyon kamu emekçisini doğrudan ilgilendiren yeni düzenleme paketiyle, 5 yıl içinde kamu harcamalarının azaltılması ve yaklaşık 1600 işyeri veya departmanın kapatılması planlanıyor. Dolayısıyla bu sadece kamu sektöründe 120 binden fazla işçinin işini kaybetmesi anlamına geliyor. İşlerinin elinden alınmasına tepkili işçiler, başta ulaşım sektöründe olmak üzere hastanelerde ve okullarda iş bıraktı. Grevlerin yanı sıra, Paris başta olmak üzere çok sayıda şehirde öğle saatlerinde başlayan çeşitli yürüyüşler gerçekleştirildi. Bu yasaların kendilerini de kapsadığını bilen öğrenciler, daha önceki grev ve mitinglerde olduğu gibi yine eylemlere destek verdi. Çok sayıda okulda dersler yapılmadı.

Patronların vergisinde indirime giderken işçi haklarına saldırılarını arttıran Macron, buna tepki gösterenlere “tembeller” diyerek öfkenin patlamasına neden oldu. Yapılan yürüyüşlerde “Patronların Başkanı Macron”, “Sosyal Darbeye Hayır!” yazılı pankart ve dövizler taşındı.

Devlet yetkilileri grevleri karalamak ve zayıf göstermek için mesai harcadılar. Bu karalamalara rağmen grevin etkisi ülke çapında hissedildi. Özellikle havayolu ulaşımını büyük ölçüde etkileyen grev, sadece Fransa’da değil dünyanın pek çok ülkesinde Fransa’ya yapılan uçuşların da iptal olmasına neden oldu.

İtalyan çelik işçilerinin işten atılmaya karşı eylemi

Ilva çelik işçileri, 9 Ekimde iş bırakarak 4 bin işçinin işten atılma kararını protesto etti. İtalyan çelik işçileri, 3300 işçinin işten atılacağı Toronto’da oturma eylemi ve 600 işçinin daha işten atılacağı Cenova’da ise yürüyüş düzenlediler.

Geçen yıl iflas ilanında bulunan Ilva çelik fabrikası, İtalyan hükümeti tarafından özelleştirilerek Hindistan tekelci ArcelorMittal ve İtalyan tekelci Marcegaglia’ya satıldı. 14 bin işçinin çalıştığı fabrikanın özelleştirilmesinin ardından 4 bin işçinin işten atılacağı duyuruldu. Ilva çelik fabrikası işçileri, yıllardır iş kazalarının sık yaşandığı ağır iş koşulları altında çalışıyorlar ve meslek hastalıklarına yakalanıyorlar. Kanserojen ve toksik maddelerin çevreye salınması nedeniyle fabrikanın bulunduğu bölgede her yıl yüzlerce insan ölümcül hastalıklara yakalanarak yaşamını yitiriyor. Son 7 yıl içerisinde 11 bin 500 kişi kanserden dolayı yaşamını yitirmiş durumda.

Canları pahasına yıllardır ter akıtan işçiler, fabrikanın küçülmesi bahanesiyle şimdi işten atma saldırısıyla karşılaşıyorlar. Ancak çelik işçileri, bu saldırıya kararlı bir şekilde karşı duracaklarını ve üyesi oldukları Metal İşçileri Çalışanları Federasyonu (FIOM) ile birlikte hareket ederek grev seferberliği başlatacaklarını duyurdular. ■

Direnişçi İşçiler Sendikal Hakları Değerlendiriyor

Türkiye’de her işçinin sendikalı olma hakkı var. Ancak bu hak kâğıt üzerinde kalıyor. Çünkü patronlar, işçiler birlik olmasınlar, haklarını topluca aramasınlar diye sendikalı olan işçileri derhal işten atıyor. AKP hükümeti de işçilerin önüne türlü zorluklar çıkartıyor ve patronları destekliyor. OHAL’i işçi grevlerini yasaklamak için kullanıyor. Gerçek bu olduğu için, Başbakan Binali Yıldırım’ın işçilere “sendikalaşmaktan ve örgütlenmekten korkmayın” demesi göz boyamadan öteye geçmiyor. Yıldırım bu sözleri, 2-5 Ekim tarihleri arasında İstanbul’da gerçekleştirilen Uluslararası Çalışma Örgütü ILO’nun 10.

ILO toplantısında sendikaların boykotunu ve Başbakanın ifadelerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

DHL Express işçisi: Sendika dediğimiz bir işçi örgütü! Devlet tarafından yürütülen yanlış politikalara ilk tepki her zaman örgütlü kesimlerden gelir. Sendikaların buradaki tavrını çok doğru buluyorum. Yapılması gereken buydu. Başbakanın açıklamalarının ise gündelik hayatta bir karşılığı olduğunu düşünmüyorum. Biz sendikalaştığımız için işten atıldık ve direnişimiz 3 ayı geride bıraktı. Şu an işyerinde çalışan arkadaşlarımızın çekindiğini, korktuğunu biliyoruz. Aynı şeyin onların da başına gelmesinden korkuyorlar. Ayrıca polisin şirketten yana tavır takındığını görüyorlar. Bu sözler yerine daha somut adımlar atılıyor olması lazım. Örneğin OHAL’i kaldırsalar da biz burada polis ile karşı karşıya gelmesek. İnsanlar Türkiye’de polisten korkuyor, çekiniyor. Neler yaşandığını televizyonlardan görüyoruz.

Akkim işçisi: Bence sendikalar toplantıyı boykot etmekle en doğrusunu yaptılar. Biz Türk-İş’e bağlı bir sendikada örgütlüyüz, konfederasyonumuzun katılmasını da doğru bulmadık. Bu toplantının Türkiye’de yapılması da Başbakanın sözleri de samimi değil. Sendikalaşın dedi ama sendikalaşmanın önünü kapatıyorlar, bu sözler boş, lafta kalıyor. **Hak istemek, sendikalı olmak, örgütlenmek terörist olmakla eş tutuluyor.** Bence devletin bütün kurumları patronlar için, üst tabaka için, zenginler için çalışıyor. Böyle köle olmaya devam etmemizi istiyorlar. İşçi bir şey duymasın, görmesin, sesini çıkarmasın istiyorlar. Kimse hakkını aramasın ki kölelik düzenini devam ettirelim diyorlar.

Kod-A işçisi: Sendikaların boykotunu doğru buluyorum. İşçilerin bu konuda ortak bir tutum alması çok anlamlı... Zaten biz de DİSK olarak toplantıyı boykot ettik. Başbakanın sendikalı olmak serbesttir, herkes bu konuda özgür, örgütlenin demesine rağmen baskılar devam edi-

Avrupa Bölge Toplantısında söyledi. Ülkenin imajını düzeltmek için söylemek zorunda kaldı. Çünkü davetli 51 ülkeden sadece 4 ülkenin işçi konfederasyonu toplantıya katıldı. Diğer işçi konfederasyonlarının ezici çoğunluğu, Türkiye’de işçi haklarına ve sendikal haklara yönelik ciddi saldırılar olduğu için toplantıyı boykot ettiler.

İşçi Dayanışması olarak konunun muhataplarıyla konuştuk. Sendikalaştıkları için işten atılan, baskı altına alınan Avcılar Belediyesi, DHL Express, Kod-A, ve Akkim direnişçi işçileriyle sendikal haklar konusunda bir röportaj gerçekleştirdik.

yor. Mücadeleci sendikalara karşı zulüm devam ediyor. **Devlet yandaşı sendikalar var, başbakan bunları kast ediyor. Sendikalaşın derken kendi sendikalarına üye olsunlar diyor, bu kesin.** Bu sendikalar işçilerin çıkarlarını savunmuyorlar.

Avcılar Belediyesi işçisi: Biz sendikamızın şubesinde bu konuyu tartıştık, tartışmanın sonunda da bir karar aldık. Konfederasyonumuz toplantıya katıldı fakat biz boykot edip katılmadık. **Örgütlenmenin önünde hiçbir engel yok diyen hükümet, herkes sendikalı olsun diyen hükümet aslında işçileri kendi istediği sendikalarda örgütlenme çabasıdadır. Biz bu sendikaları sarı sendika olarak nitelendiriyoruz.** Biz onların gösterdiği değil kendi istediğimiz sendikalara üye olmak istiyoruz. Patronların hakkını savunan sendikalara değil bizim hakkımızı savunacağını düşündüğümüz sendikaları istiyoruz. Ama burada her zaman bir engele takılıyoruz.

Türkiye’de sendikal örgütlenmenin önünde ne gibi en-

geller var, siz neler yaşıyorsunuz?

Akkim: Türkiye’de sendikal çalışma hakkı tanınmış işçilere ama patronlar bunun önünü kesiyor. Üstelik bunu devlet de biliyor. Sendikalı olduğumuz için işten atılıyor, mahkemeler uzadıkça uzuyor. 3 sene-5 sene süren mahkemeler olunca işveren de işyeri içini tamamen sendikalı işçilerden boşaltıyor. Kardeşim hiç olmazsa Çalışma Bakanlığı sendikaya yetkiyi verdikten sonra bunun arkasında dursun. Zaten sendika başvuru yaptığında bir çalışma, inceleme yapıyor. Bu işyerinin mesela %51’i sendika üyesi diye onay veriyor. Zaten onay verdiğin bir şeye neden itiraz yolu açıyorsun, işçiyi 3-5 sene mahkemelerde koşturtuyorsun ve patrona saldırmak için zaman veriyorsun. Ayrıca bir de OHAL meselesi var. Cumhurbaşkanı dedi ki; “ben OHAL’i grevleri yasaklamak için kullanıyorum, işyerinde sorununuz olmasın diye.” İşçi grev yapamıyor, basın açıklaması yapamıyor, bir araya gelemiyor, peki neden? Gerekçe OHAL var! Sen diyorsun ki sendikalaşın.

İşte biz sendikalaştık ve hakkımızı istiyoruz, eylem yapmak için bir araya geldiğimizde polis bize engel çıkartıyor, OHAL var diye. Bu nasıl olacak? Hem öyle diyorlar, hem önümüzü kesiyorlar. **Göz boyuyorlar, hep insanları kandırmaya çalışıyorlar. Ben AKP’ye oy verdim son seçimde. Ama artık vermeyeceğim, çevremi de ikna edeceğim onlar da vermesinler diye. Neden? Çünkü her şeyi işçiye karşı, hep zenginleri düşünüyorlar. İşçiye ne var, hiçbir şey yok!**

Avcılar Belediyesi işçisi: Bir kamu kurumunda örgütlenmek fabrikada örgütlenmekten daha kolaydır. Ama kamu kurumunda çalışmamıza rağmen üç yüz işçi arkadaşımız sendikaya üye olduğu gerekçesiyle işten çıkarıldı. Burada sendikal örgütlülüğümüze saygı duyulmadı, işten atma saldırısıyla karşılık verildi. En basitinden bizim işyerinde yaşadığımız bu örneğin benzeri Türkiye’nin her bölgesinde yıllardır tekrar ediyor. Geçmiş yıllara oranla sendikalaşma sayısında ciddi bir azalma var. 1970’lerde

sendikal örgütlenme oranı oldukça yüksekti, bugün bu oran bir hayli azalmış durumda. Örgütlülüğe vurulan darbeyi ve örgütlülüğün önünde duran engelleri bu oranları karşılaştırdığımızda bile rahatlıkla görebiliriz.

DHL Express işçisi: Bize göre OHAL başlı başına bir engel. İşverenlerin hepsi sendikal örgütlenme karşısında aynı tepkileri veriyorlar. Bizim burada olduğu gibi yaptıkları ilk şey işten atma saldırılarıyla bizleri yıldırmaya çalışıyorlar. Sendikaların da bu saldırılara karşı birlikte hareket etmesi gerekiyor. Türkiye’de sendikaların gelişmediğini biliyoruz. **İşçiler sendikalara güvenip örgütlenemiyor. Sendikaların ortak olarak daha ses getiren eylemler yapmalarından yanayım. Biz bir direniş alanındayız. Sendikaların burayı daha sık ziyaret ediyor olmaları lazım. İşverenin bunu görüyor olması lazım.** İşverenin daha huzursuz olması, bu kadar rahat hareket edememesi lazım!

Kod-A işçisi: Devletin işverene baskı yapmamasından dolayı kendilerini çok rahat hissediyorlar. Sendikalaşmak senin ne haddine diye düşünüyor ve çok rahat işçi çıkartmaya başlıyorlar. İçeride ise baskıların şiddeti artıyor. Devlet işverene müdahale etmiyor, sanki ediyormuş gibi göstermelik davranıyor. Asıl sorun da burada; söz var icraat yok. İnsanlar artık bunlara kanmasınlar. İşçi sınıfı Türkiye’de eziliyor. Bu bir gerçektir.

Akkim işçisi: Bir örnek aklıma geldi onu anlatayım. Geçen gün ses aracı getirdik direniş alanına. İçerdeki arkadaşlarımız yemeğe, çaya çıktıkları zaman müzik açıyoruz. Bir baktık bahçedeki müdürler telefonlara sarıldılar. Şaşırdık ve merak ettik acaba kimi arıyorlar diye. İnanır mısınız o gün 10-12 kere polis geldi. “Müziği kapatın, çevre rahatsız oluyor” dediler. Bilmeyenler için söyleyeyim; bizim orada rahatsız edilecek bir çevre yok, Akkim o bölgedeki tek fabrika. Çevresinde birkaç küçük depo ve bomboş araziler var. Yani bırakalım sendikayı, müziğe bile tahammül edemiyorlar ki!

İşçi Dayanışması aracılığıyla neler söylemek istersiniz?

Avcılar Belediyesi işçisi: Sizin aracılığınızla işçilere bütün yürekliliğimizle söylüyoruz; örgütlenmekten korkmasınlar. Örgütlenmek aslında en kutsal değerlerimizden bir tanesidir.

DHL Express işçisi: Dikkat edelim patronlar ne kadar net tavır sergiliyorlar. İşçilerin tavrının da net olması lazım! Tüm işçilerin sendikalarda ve işçi örgütlerinde örgütlenmesi gerekiyor.

Akkim: Biz işçiler birlik olmadığımız sürece boşa kürek sallarsınız. Yine işverenlerin, zenginlerin dedikleri olur. Bu yüzden önce işçilerin ve sendikaların kenetlenmesi gerekiyor.

Kod-A: İşçi sınıfının ezilmemesini istiyorsak, birlik olup ses getirmemiz lazım. Biz birlik olursak kimse bizi yıkmaz. Bizlerin birbirinden haberdar olmasını sağlayan işçi basını, işçilerin arasında bağ kurulmasına katkı sağlıyor. Sizlere de çok teşekkür ediyoruz. ■

Daha Kaç Can Yitip Gitmeli?

■ Gebze'den bir petrokimya işçisi

1 Ekimde, sabah saatlerinde yine işçiler olarak canımızın yandığı bir haberle güne başladık. İzmir Aliğa TÜPRAŞ rafinerisinde patlama sonucu 4 işçi kardeşimiz hayatını kaybetti. Bir işçi ağır, 2 işçi kardeşimiz de yaralı.

Bu haberi ilk duyduğumda çocuklarım gözümün önüne geldi. Sonra bu olayı araştırdım. Sendikalı bir işyerinde, bakım işlerini taşeronun yaptığı bir bölümde patlama meydana gelmiş. Üstelik bu olay ilk değil, buna benzer birçok iş cinayeti olmuş. Burada iki ana konuya dikkat çekmek istiyorum. Birincisi taşeron sorunu, ikincisi işçi sendikalarının durumu ve iş cinayetlerine karşı tutumları.

Taşeron sorunu, hem sendikaların hem de işçilerin kanyan yarasıdır. Taşeron işçilerinin sayısı her geçen gün artıyor. Ben de sendikalı bir fabrikada çalışıyorum. Benim çalıştığım fabrikada, yıllar önce güvenlik, yemekhane ve temizlik işçileri kadrolu çalışırdı. Sonrasında güvenlikle başlayan taşeronlaştırma, şu an fabrikanın üretim hariç, yardımcı işlerine yerleşmiş durumda. Artık birçok fabrikada durum böyle. Çoğu fabrikada üretime dahi taşeron işçi yerleştiriliyor. Patronların kâr hırsının en önemli göstergesi taşeronlaştırma. Taşeronlaşma da iş kazalarına/cinayetlerine açık davetiye çıkarıyor. Taşeronluk, patronlar

için velinimettir, çünkü daha az maliyetlidir. Bu sayede patronlar sorumluluklarının bir kısmını üzerlerinden atıyorlar. Yanı sıra işçileri de kadrolu/taşeron diye kolaylıkla bölüyorlar.

İşçi sendikalarına gelecek olursak, sendikacıların büyük bölümü sınıftan uzaklaşmış durumdadır, uzlaşmacılar ve düzen sendikacılığı yapıyorlar. Bu tür tutumlar biz işçileri rahatsız ediyor. Sınıfını unutan bir sendikacıya, “hadi mücadele edelim” demek neye yarar? İş cinayetlerinde katledilen işçi kardeşlerimizin ardından, çıkıp başsağlığı dilemek, bir kınama yazısı yazıp sendikaların sitesinde yayınlamak, işçi sendikalarına yakışmaz be kardeşim. Bunun sorumlularını net olarak bilen sendikacılar, görmezlikten gelip, basit cümleler kurarak “başımız sağ olsun” diyorlar ya, bu biz işçilere daha da acı veriyor.

Bu 4 işçi kardeşim ne ilk oldular, böyle giderse ne de son olacaklar. Bu ailelerin yüzüne nasıl bakıyorsunuz, şaşıyorum. Sendikalı olsun, sendikasız olsun, taşeron olsun kadrolu olsun işçilerin mücadelesinin önünde ya engel olmaya devam edeceksiniz, ya da suyun önünü açıp yolu yürümek isteyenlere yer vereceksiniz. Ya da işçilerin gücüyle o sendikaların tepesinden fırlatılıp atılacaksınız! Başka yolu yok! ■

Yastık Altındaki Altınlar!

■ Esenyurt'tan bir işçi

Reisicumhur, nam-ı diğer dünya liderimiz hepimize önemli bir çağrı yaptı. Reis bu çağrısında yastık altındaki ve kollarımızdaki altınları istiyordu. Böyle bir çağrıya kulak kabartmamak ve kulak arkası yapmak yakışır mıydı?

Birden koştum yastığımı kaldırdım tam altınları çıkaracakken, içimden bir ses dedi ki, acele etme bir de arkadaşlarına sor bakalım onlar ne yapıyor. Bu sese kulak verdim ve çalışmakta olduğum işyerine gelir gelmez, işçi arkadaşlara bu konu hakkında ne düşündüklerini, altınlarını ne yapacaklarını sordum.

Gördüm ki bu işçi milleti çok nankör! Ben sorunca sanki altınları biraz daha değer kazandı. Bir işçi “ben bozdurmam, çil çil altınlarım yastık altında şingir mıngır edince uyuması daha bir zevkli oluyor” diyor. Bir tanesi yastığının altındakileri bozdururum ama içindekilere dokundurtmam diyor, başka bir arkadaş “yeter ki Reis istesin altını da bozdururum üstünü de” diyor. Hele bir de vatan haini denebilecek işçiler var ki hiç sorma... Neymiş efendim, iktidarın göz dikmediği bir milletin karısının kızının kolları kalmış, yok efendim üç kuruş maaş alıyorlarmış altın mı varmış, zaten kiralar, vergiler, zamlar, krediler, kartlar, cartlar curtlara tonla borçları varmış, yastık altın-

da altın mı kalmışmış işte. Bu işçi milleti böyle işte, hiçbir şeyi beğenmez, her ay çuvala para alır beğenmez, paşalar gibi tatil yapar beğenmez, kral sofrasındaki gibi yemek yer beğenmez, iş beğenmez, işyeri beğenmez, Reis bir şey isteyince ya dalga geçer ya da nankörlük eder!

Hele bazıları iyice kafayı yemiş, yok efendim neymiş bir daha onlara oy moy yokmuş, yok zehir zikkım olsunmuş, yok efendim Sabancılar, Koçlar dururken koyunlarda altın ne gezermiş, elin oğlunda değil ağa oğlunda altınlar varmış, o çağrıyı Saray eşrafına yapmalıymış falan da filan da işte. Sorduğuma soracağıma ben de bin pişman oldum. Akşam olup eve gelince yastığımı tekrar kaldırıp çil çil altınlarımın üzerinde ellerimi gezdirdim, o güzel şıkirtılar ne de mutlu ediyor insanı... Sonra yastığımı yerine koydum. Haa sahi siz ne yapıyorsunuz yastık altındaki altınları? ■

Cinnet Geçiren Toplum

■ Kırac'tan bir metal işçisi

Egemenler her ne kadar ekranlar karşısında sahte gü-lücükler atıp pembe tablolar çizse de, mızrak çuvala sığmıyor artık. Yıllarca işçi sınıfından çaldılar, çaldıklarının küçücük bir kısmıyla yaptıklarını başımıza kaktılar, kakıyorlar, “bakın şunu yaptık, bunu yaptık” diyorlar. Sorunların üstünü örtmeye çalışıyorlar. Oysa derinleşen ekonomik kriz, devam eden emperyalist savaş, toplumu pençesine alan tek adam rejimi, işçilerin haklarına dönük sürekli artan ekonomik ve siyasi saldırılar, toplumda ötekileştirme operasyonları, işsizliğin çığ gibi büyümesi ve çalışanlardan çeşitli sebeplerle kesilen vergiler özet olarak da yarınımızın belirsizliği toplumu büyük bir kaygı ve endişeye sevk ediyor.

Bir karabasan gibi toplumun tepesine çöken bu gerici koşullar toplumu çürütüyor. Egemen sınıf arsızca haktan, adaletten, istikrardan bahsederken çelişkiler katlanarak büyüyor. İşçi sınıfının, emekçi kesimlerin çalışma ve yaşam alanlarında çürüme daha da ağır hissediliyor. Gün geçmiyor ki bir vahşet haberiyle irkilmeyelim. Örneğin, Manisa'da yaşayan 90 yaşındaki yaşlı birisi, 75 yaşındaki hayat arkadaşının kafasına çekiçe vurarak öldürüyor ve savunması “sinirlendim” oluyor. Edirne'de yaşanan bir olayda, daha 26 yaşında olan Feyyaz isimli şahıs cin-

net geçirerek ağabeyi ve üç yeğenini baltayla öldürüyor, İzmir'de yine bunalıma giren bir kadın on aylık bebeğini satırla parçalara ayırıyor!

Liste uzadıkça uzuyor ve toplumsal çürüme, yozlaşma o kadar yaygınlaşıyor ki, yolda tanımadığınız biriyle göz göze geldiğiniz zaman bir tebessümle çekip gitmek varken, bu bir kavga sebebi olabiliyor. Sistemdeki çelişkiler ve çürüme derinleşerek devam ettiği sürece ne yazık ki, toplumdaki bu olumsuz ruh hali ve cinnet vakaları artarak devam edecek.

Burjuvazi, işçi sınıfının örgütlerini bir tehdit olarak görüyor ve onu nefessiz bırakmak için her yola başvuruyor; yalana, iftiraya, karalamaya her fırsatta devam ediyor. Çünkü işçi sınıfının örgütleri bu çürümüş düzenin pisliklerini teşhir ediyor, yaşanan bu sorunların bireysel veya münferit değil sistem sorunu olduğunu, esas cezalandırılması ve mahkûm edilmesi gerekenin kapitalist sınıf olduğunu dile getiriyor. Kendi çıkarlarını, sanki tüm toplumun çıkarıymış gibi gösteren burjuvazi, toplumu tam bir çıkışsızlığa ve çürümeye sürüklüyor, ruh hali sakatlanmış bir toplum yaratıyor. Yozlaşmayı yaratan bu kapitalist sistem ve onun tepesinde bulunan egemenlerdir.

Resmen bir bataklığa dönüşmüş bu sistemi yerle bir edecek işçi sınıfının örgütlü mücadelesi olacaktır. Daha güzel bir dünyayı, savaşırsız sömürsüz bir dünyayı işçi sınıfı örgütlü mücadelesiyle, kendi elleriyle yaratacaktır. ■

Göçe Davet

■ Bahçelievler'den bir işçi

Kara Leylek ve çocuk

İnce uzun bacakları bataklıkta, bacakları kadar zarif yeşilin her tonunu yara yara ilerliyordu. Sazlar bataklığa ve yeşile, güneşin kızıla, örgünün saça, annenin evlada yakıştığı kadar yakışıyordu. İnce ve uzun bacaklarıyla leylek yüzlerce kilometre öteden misafir olarak geldiği bu gölün kenarında milyon yılların cömertliğiyle karşılandı, karşılanıyordu... Gün ağardığında karnı tok sırtı pek Kara Leylek, sonbahar göçüne devam ederek, onu bekleyen, ona hazır kardeşlerinin peşi sıra saatte elli kilometre hızla güneye süzülecek... Hadi leylek, hadi kardeş güle güle...

Sarı saçlarının arasındaki siyahlıklarda karanlık kirler besleyen, çıplak ayakları çatlamış esmer bir çocuk herkes vicdanını temizlesin diye ıslak mendil satarken gün ağardı. Leylek bataklıktaki son rızkını gagasını havaya saplarcasına yukarı kaldırıp mideye indirdiğinde çocuk aç karnını doyuracak mendilleri satmaktaydı. Kısa çelimsiz bacakları telaşın, korkunun, uykusuzluğun, sinirin her tonunu yara yara ilerliyordu. Mendil satma işine; balığın karaya, güneşin siyaha, insanın savaşa yakışmadığı kadar yakışmıyordu. Kısa çelimsiz bacakları yüzlerce kilometre öteden sığınmacı olarak geldiği bu şehrin ortasında örgütsüz yığınların yüzlerce yıllık acizliği ile karşılandı. Bolluk içindeki sefaletiyle... Gün karardığında savaşın tüm yükünü sırtında taşıyan Suriyeli, belki de Afgan kim bilir belki de sadece bir çocuk, ona hazır olmayan kardeşlerinin, babasının, anasının sırtında, her tarafı yamalı bir deniz botuyla ve en ucuzundan deniz yelekleriyle başka bir yöne, belki de... Dilim varmıyor ama! Ö-lü-me süzü-

lecek. Saatte bilmem ne kadar hızla. Hadi çocuk hadi, sana da güle güle...

Kara Leylek ve çocuk karşılaştılar soğuk bir sabah. Denizin biriktirdiği kumullarda leylek dinlenirken çocuk ölüyordu. Deniz çocuğu kum sanmıştı. Alıp besleyeceğine bir kum tanesi gibi kıyıya atmıştı. Kara Leylek ve kara leylekler denizi geçtiler. Çocuk ve çocuklar hâlâ oradalar...

Sual

Cenevre'de BM Yüksek Komiserliğinden yapılan yazılı açıklamaya göre 2014'ten günümüze 10 binden fazla mülteci Akdeniz'de boğularak ölmüş. Aylan Kurdî adındaki çocuk bunlardan sadece bir tanesiydi. Savaş ve savaşın getirdiği rezilliklerden kaçan binlerce insan ya ölüyor ya da çok kötü şartlarda yaşıyor.

Nasıl oluyor da bu medeniyetin her şeyini kendi elleriyle, emekleriyle üreten bizler, biz milyonlarca işçi, bir kara leylek sürüsü kadar bile olamıyoruz?

Nasıl oluyor da bizden, bizim sınıfımızdan olanlar, her şeyi biz üretirken aç kalabiliyor?

Nasıl oluyor da her taraf biz işçilerle doluyken işçiler ölüyor, kovuluyor, sefalet içinde yaşıyor?

Hasbıhal

Kardeşler! Nasıl olduğunu biz biliyoruz. Aslında hiç de zor olmayan bir tek cevabı var yukarıdaki soruların: "Çünkü bu düzen bize ait değil." O kadar! Bu düzen sermayenin, patronların düzeni! Savaş da onların, zulüm de. İşyerlerimizde emeğimizi sömürenler dışarıda da hayatımızı sömürüyor. Kara leylekler koskoca denizi bir araya gelerek geçiyorlar. Biz de aynısını yapmalıyız kardeşlerim. Önce birlik olmalıyız. Sonra bu denizi, bu ölüm denizini geçmeliyiz. Ve hep beraber haykırmalıyız: "Biz sınıf kardeşiyiz; yaşasın işçi sınıfının sınıf kardeşliği." ■

“Çok Yakında Bir Gün”

Çok yakında bir gün
 Çok yakında bir gün
 Ağır uykulardan uyanacaklar
 Zor kapıları açacaklar
 Yere sağlam basacaklar
 Çok yakında bir gün
 Çok yakında bir gün
 İnsanlar insan gibi yaşayacaklar.

İşçi sınıfına direnç aşılayan bu umut yüklü dizelerin şairi 21 Mart 1915'te Lüleburgaz'da doğan Cahit Irgat'tır. Cahit Irgat şair kişiliğinin yanı sıra tiyatro oyunculuğu yapmış, sinema filmlerinde de rol almıştır. Ancak adını daha çok şiirleriyle duyurmuştur. İlk başlarda romantik özellikler taşıyan şiirleri, 1935 yılından başlayarak Cahit Saffet imzasıyla Varlık ve Servet-i Fünun gibi dergilerde yayınlandı. 1942 yılından sonra ise özgürlük ve barış özlemiyle dolu, toplum sorunlarına duyarlı şiirler yazmaya yöneldi. Şiirleri Yürüyüş, Ant, Yığın ve Yaprak dergilerinde yayınlandı.

1940'lı yıllar, İkinci Dünya Savaşı eşliğinde dünyada katliamların, faşizmin, ölümlerin ve vahşetin yaşandığı acı dolu yıllardı. Türkiye'de ise çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak ve hatta bu düzeyi aşmak iddiasındaki tek partiye dayalı sivil-asker bürokratik iktidarın, özgürce bilgilenmeyi, düşünmeyi, hayal kurmayı, bir başka yaşam özlemeyi kesinlikle yasakladığı yıllardı. Mücadeleye yeltenmenin, bir takım sözcükleri ağza almanın hapse atılmanız için yeterli olduğu yıllar. Cahit Irgat işte böyle bir ortamda şiirlerini yazdı ve insanların savaşlarda birbirlerini öldürmesinin anlamsızlığını, zavallılığını anlattı. Savaşa karşı çıktı. Yoksulluğu, terk edilmişliği, ezilmeyi, baskıyı, emeğin hor görülmesini, açlığı, düzenin akıl dışılığını şiir-

lerinde ifade etmeye çalıştı.

Anne girmem bu oyuncak dükkânına
 Orda toplar, tayareler, tanklar var.
 Seviyorum söğüt dalı atımı
 Tekme atmaz, ısırılmaz
 Ben yaşamak istiyorum
 Ağaç gibi sessiz sessiz ve rahat
 Karınca kararınca değil,
 Serile serpile boylu boyumca.
 Anne girmem bu oyuncak dükkânına

Cahit Irgat şiirlerini tüm ezilenler, yoksullar, savaşlarda ölenler için yazıyordu. Sanatla geçen ömrüne 200'e yakın şiiri sığdıran şair, 5 Haziran 1971'de İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. Şair Can Yücel yakından tanıdığı Cahit Irgat'ı şu cümlelerle anlatıyor: “Cahit ki bu hasta düzende sağlıklı bir kanserdi. Cahit ki haksızlığa karşı üreyen hücrelerdi. Cahit zaten azalarak yaşayanlardan değil, çoğalarak ölenlerdendi.”

Niçin yaşadığını, öldüğünü bilmeyen
 Dert çeken dost
 Çürüyen dost,
 Sizin için söylüyorum
 Milyonlarca harp ölüsü adına
 İyiliğin, kardeşliğin, ümidin
 Aynı hakkın, hürriyetin
 İnsanlığın şarkısını.

Şair Cahit Irgat'a ait bütün şiirler “Irgatın Türküsü” adlı kitabında toplanmıştır. Tüm işçileri kendi yaşantılarının aynası olmuş bu şiirlere sahip çıkmaya, Cahit Irgat ile beraber insanlığın şarkısını, ırgatın türküsünü söylemeye ve kahrolası kapitalist sömürü düzenine karşı mücadele etmeye davet ediyoruz. ■

Gölge

Onlar görkemle yürüdüler gölgenin üzerine;
Dudaklarında türküler, yumruklarında sıkışlarla.
Yeter olsun dediler karanlığımız, ezilmişliklerimiz hey!
Nimetlerinde dünyanın kardeşlik olmalıdır; ayrıcalıksız,
Doğaya gelişlerimizde mülk nedir bilinmemiştir, dediler.
Onlar görkemli yürüdüler gölgenin üzerine.

Sanlar, rütbeler, servet nedir ki; tükürülesice!
Bize yalnız insanlığımız yetmelidir, dediler.
Aydınlıklar size, bize gölge mi?
Güzellikler, bolluklar, dokuşlar, tat size
Çirkinlikler, yokluklar, özlemler bizlere mi?
Sanlar, rütbeler, servet nedir ki; tükürülesice!

Ellerimiz birleşmeli yüreklerimizde, kafamızda; gölge yok.
Aklık, sarılık, karalık mı olur?
Toprak hepimizin, makine hepimizin, emek hepimizin.
Emeksizlik ne demek?
Üretim alınımızın teri, üretim onurumuzdur.
Ellerimiz birleşmeli yüreklerimizde, kafamızda; gölge yok.

Süleyman Şahin Tar

İnsan ve Nehir

Durgun akıyordu nehir
Yine öyle her günkü gibi
Yaslanmış tahta korkuluğa
Düşünüyordu insan
Öyle durgun, olağan
Öyle benziyorlardı ki birbirlerine
Bir gün olacaklardan habersizliklerinde

Ne bilsin nehir
Akarken yatağının içinde
Eriyeceğini dağlardaki karın
Alabildiğine kabarcığını
Ve taşımaz olduğunda
Suları yatağının
Her şeyi kataraktan önüne
Delicesine çağlayacağını
Durgun sularının

Ne bilsin insan
Seyrederken tahta korkuluğun ardından
Yine öyle her günkü gibi
Durgun akan bir nehri
Bir gün her şeyin değişeceğini...

Elif Çağlı

İşçinin Bulmacası

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1					■										■
2						■			■						
3				■								■			
4			■					■					■		
5		■								■					
6							■						■		
7		■		■				■				■			
8	■			■		■							■		■
9									■		■				

Soldan Sağa

- Olağanüstü Hal. Yararlanma.
- Gerçeğe uymayan söz. Beyaz. Sermaye.
- Kuru soğuk. Lütuf. Arka.
- Kabaca seslenme ünlemi. Saf, arınmış. Paylama. Altın elementinin simgesi.
- Kan rengi. Canlı bir varlığın yapabileceği bazı işleri yapan mekanik veya elektrikli araç. Herhangi bir şeyin en önde olanı.
- Yakasız, uzun kollu erkek gömleği. Falan. Tok ...'ın halinden anlamaz.
- Alo kelimesindeki sesli harfler. İma kelimesinin sesli harfleri. Müzikte

bir nota. Yad.

- Nikelin simgesi. Güvenli, güvenilir.
- Sendikalaşmanın önüne engeller koyan hükümetin başında olan ve işçilere sendikalaşma çağrısında bulunan Başbakan'ın soyadı. Çoğtan beri var olan, üzerinden çok zaman geçmiş bulunan.

Yukardan Aşağıya

- Vakit kaybettirme.
- Hayal ürünü, sanal. Kuzey İrlanda'nın plaka işareti.
- Meydan, saha. Muradına eren, kazanmış, ele geçirmiş.
- Karadeniz bölgesinde yaşayan bir halk. Otomobil sözcüğünün kısa söyleniş biçimi.
- Cet. Kürtçede ne.
- Söylenen sözün tersini kastederek kişiyle veya olayla alay etme.
- Sayma. Hatıra.
- Adı iş cinayetleriyle sıkça anılan Türkiye Kömür İşletmeleri'nin kısaltması. Bağışlama.
- Şaka.
- Kiralanan paranın kira bedeli. Güney Amerika'da yaşayan, uzun boynulu bir hayvan.
- Türkiye'nin başkenti.
- Ruşçada evet. Güzel kokulu, yaprakları baharat olarak kullanılan bir bitki.
- Bağırsaklar.
- Aralıklı duruma getirmek.
- Olabilirdi, epey, hayli.

Fazla Çalışma Yönetmeliği Değiştirildi

Patronlar işçinin yararına olan fakat kendilerini sınırlayan, ellerini kollarını bağlayan yasa maddelerini önce yok sayıyorlar ardından hükümet aracılığıyla değiştiriyorlar. Hükümet işçiye değil patronlara çalışıyor.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 41. maddesine göre işyerinde fazla çalıştırma yaptırmak isteyen patronlar işçinin onayını almak zorundadır. Yasaya göre patron, işçinin onayını almadan işçiye fazla mesai yaptıramaz, onu zorlayamaz. Lakin yasada fazla çalışma için işçiden nasıl ve ne zaman onay alınacağı konusunda herhangi bir açıklama yapılmamış bu konu ilgili yönetmeliklere bırakılmıştır. Ancak Yargıtay kararlarıyla işçinin yazılı onayının yılda bir kez alınmasının yeterli olacağı kabul edilmiştir. Bundan dolayı büyük işyerlerinde, özellikle sendikali işyerlerinde, işçilerin fazla çalışma onayları yılda bir kez alınmaktadır. İşçinin fazla mesai çalışmasına onay verip vermemiş olması işçiler açısından önemlidir. İşverenler, onay verdiği halde geçerli bir mazerete dayanmaksızın fazla çalışma yapmadığı veya fazla çalışma yapmaya gelmediği gerekçesiyle işçileri tazminatsız işten atmaktadır. Mahkemelerse, feshin haklı olduğu yönünde kararlar vermektedir.

25 Ağustosta Resmi Gazete'de yayımlanan İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle işçinin onayının nasıl alınacağı açıkça düzenledi. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 41. maddesine dayanılarak hazırlanan bu yönetmelik haftalık normal çalışma sürelerinin dışında yapılacak olan fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışmaya ilişkin usullerin işyerlerinde nasıl uygulanacağını içermektedir. Buna göre, işçinin fazla çalışmayla ilgili onayı zorunlu hale getirildi. "Fazla çalışma ihtiyacı olan işverence bu onay iş sözleşmesinin yapılması esnasında ya da bu ihtiyaç ortaya çıktığında alınır ve işçi özlük dosyasında saklanır. Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma yapmak istemeyen işçi verdiği onayı otuz gün önceden işverene yazılı olarak bildirimde bulunmak kaydıyla geri alabilir" şeklinde düzenleme yapıldı.

Buna göre **patronlar artık işçileri daha işe alırken fazla çalışmayı zorunlu hale getirecekler.** Fii-liyatta zaten birçok işyerlerinde işçiler fazla çalışma onayı alınmadan ya da yılda bir kez alınarak çalıştırılmaktaydı. Fazla mesaiye kalmayan işçilere baskı uygulanıyor ya da

işten atılıyorlardı. Şimdi işçi daha sözleşmesini imzalar-ken kabul ettiği için fazla mesaiye kalmadığında hak tale-p etmesi yasal olarak daha da zorlaşacak.

Ayrıca bu düzenleme ilk bakışta işçiye onay vermeme ya da onaydan vazgeçme hakkını veriyor gibi gözük-mektedir. Ama bu bizi yanıltmamalıdır. Çünkü çoğu işçi, bu-güne kadar işe girerken kendisine imzalatılan iş sözleş-me-sini ne okuyabilmiş ne de bir örneğini alabilmiştir. Hiçbir işçi işe girerken "ben iş sözleşmesinin şu hükmüne itiraz ediyorum, örneğin fazla çalışmaya onay vermiyorum" diyemiyor. İşsizliğin bu denli yaygın olduğu günümüzde işçilerin, işe girerken iş sözleşmesi üzerinde patronlarla pazarlık şansının olmadığı açıktır. İşçi vasıflı olduğunda da bu durum değişmemektedir. Örgütsüz olan işçiler işe alınmama ya da işsiz kalma korkusu yüzünden bu duru-mu kabullenmek zorunda kalmaktadırlar. Patronlar fazla mesai ihtiyacı hâsıl olduğunda işçiden onay alabilecek ama fazla mesaiye onay veren işçi onayını çekmeye ihti-yaç duyduğunda bunu bir ay önceden yapacak.

İktidara gelir gelmez patronların ayaklarındaki pran-gaları çözeceğini söyleyen hükümet patronların bir "prangasını" daha çözmüş oldu. Patronlar işçinin ya-rarına olan fakat kendilerini sınırlayan, ellerini kollarını bağlayan yasa maddelerini önce yok sayıyorlar ardından hükümet aracılığıyla değiştiriyorlar. Hükümet işçiye değil patronlara çalışıyor. **Patronlar işçileri iliklerine ka-dar sömürmek istiyorlar.** İşçileri gece gündüz deme-den fabrikalarda, işyerlerinde fazla çalıştırarak hayatla-ryla oynuyorlar. Fazla mesai demek iş kazaları ve meslek hastalıkları demektir. İşçilerin beden ve ruh sağlığının bo-zulması, sosyal yaşamlarının yok olması demektir. Tekno-lojinin bu denli geliştiği, işsizliğin çığırından çıktığı günü-müzde fazla mesai insanlık dışı bir uygulamadır. Bunun daha baştan işçiye onaylatılması ise baskı ve sömürünün daha da arttığını göstermektedir. Asıl olan fazla meseailerin değil ücretlerin arttırılmasıdır.

OHALle birlikte işçilerin haklarına dönük saldırılar artmıştır. Buna karşı işçilerin birlik olmak ve örgütlü mü-cadele dışında bir kurtuluşları yoktur. ■

İnsan Sınıf Nasıl Öğrenir?

Bütün canlılar içinde gelişkin bilinç taşıyan tek canlıdır insan. Bunun anlamı çok büyüktür. Bir ceviz ağacı, bir aslan, bir balık ya da bir tarla faresi... Bu canlılar doğa koşullarında çok büyük bir değişim olmadıktan sonra atalarının yaşadığından farklı yaşamazlar. Farklı nesiller binyıllar boyu aynı şekilde yaşar gider. Oysa insanlar atalarının yaptıklarının, ürettiklerinin, düşündüklerinin üstüne bir şeyler ekleyerek yaşarlar. Bilinçleriyle yaşama ve doğaya müdahale ederler. Yani insanlar kendilerine geçmişten aktarılan deneyimlerden öğrenirler, yaşamlarını ona göre şekillendirirler ve bu deneyimleri geliştirerek diğer kuşaklara aktarırlar. İnsanlar farkında olarak ya da olmayarak bunu yaparlar.

Bir bilim insanı kendisinden önceki ilerlemeleri hesaba katmadan yol alamaz. Sanatçı kendisinden önceki sanat akımlarını içselleştirmeden kendisini geliştiremez, güzel ürünler veremez. Teknoloji sürekli olarak bir gelişim içindedir ve insanlar bu değişimi takip edip ayak uydurmaya çalışırlar. Bir işçi işe yeni giren işçiye tezgâh başında en verimli şekilde üretim yapmayı öğretir. Böylelikle insanlığın yarattığı birikim durmaksızın insandan insana ve yeni kuşaklara aktarılır. Yani insan sadece kendi sınırlı yaşam deneyimiyle değil, başkalarının, başka kuşakların deneyimleriyle de öğrenir. Bu deneyimleri biriktirir, üstüne yeni şeyler ekler ve paylaşır.

Deneyimler olmadan insan yolunu şaşırır. Bir sorun yaşadığında bunun çözümünün nasıl olacağını anlamak için ya etraflarındaki yaşlı ve deneyimli insanlara sorar ya da tarihteki örneklerle bakar. Çünkü öğrenmek ve ileriye doğru yol alabilmek için yaşamdan ve tarihten ders çıkarmak şarttır. O halde diyebiliriz ki doğru ve gerekli dersleri çıkaran, doğru ve gerekli bilgileri edinen, başkalarının deneyimlerini kendi deneyimi haline getiren kişiler sorunlarının çözümünü de bulurlar. Ya doğru dersler çıkaramayan, deneyim biriktiremeyen, ondan önce üretilmiş bilgilere ulaşamayan insan ne olur dersiniz? Elbette sorunlarını çözemez ve ilerleyemez. Yaşamı giderek

zorlaşır.

Tek tek insanlar için geçerli olan bu durum toplumlar ve sınıflar için de geçerlidir. İnsanlığın ezen ve ezilen sınıf olarak ikiye bölündüğü, toplumun patronlar sınıfı ve işçi sınıfı olarak iki temel gruptan oluştuğu günümüz dünyasında, sınıfların da deneyimi vardır. Üstelik sınıfların biriktirdiği deneyimler tek tek bireylerin deneyimlerine göre çok daha önemli ve belirleyicidir.

Bir düşünelim, üretimin insan ihtiyaçları için değil kâr için yapıldığı, insanın insanı sömürdüğü, doğanın adeta ölüm döşegine sürüklendiği, savaşların bitmediği, insanların mutsuz olduğu bu kapitalist dünya neden değişmiyor? **Nasıl oluyor da kapitalizmin yalnızca acı verdiği milyarlarca insan bu düzeni yıkmıyor, yıkamıyor?** Çünkü bunu yapması gereken işçi sınıfı örgütsüz, geçmişini ve gücünü bilmiyor. Bu nedenle tıpkı bir sürü gibi idare edilebiliyor, yönlendirilebiliyor. Yaşama müdahale edemiyor, geleceği değiştirebileceğini bilmiyor.

Patronlar sınıfı dünyanın ezelden beridir böyle gelmediğini ve sonsuza kadar böyle gitmeyeceğini, dünyadaki tüm zenginliği üretenin işçi sınıfı olduğunu, **örgütlenirse kapitalizmi yıkabileceğini** geçmiş deneyimleriyle öğrenmiştir. Bunları bal gibi bilir. Yaşadığı deneyimleri hep diri tutarak, bunları işçi sınıfından gizleyerek işçi sınıfını cahilleştirir, aptallaştırır, köleleştirir. Bunun için her türlü hileyi, her türlü baskı yöntemini kullanır. Bu yöntemleri kuşaktan kuşağa aktarır.

Bu durum ancak işçi sınıfı kendi geçmişinden öğrenmeye başladığında değişir. İşçi sınıfını geçmişin deneyimleri ışığında bilinçlendirecek olan şey ona bu uğurda yol gösteren öncülerine kulak vermesidir, **örgütlenmesidir**. Tarihsel deneyimler gösteriyor ki bu da kendiliğinden değil öncülerin bilinçli, sabırlı, kararlı çabalarıyla gerçekleşir. Tarihe ve olaylara **işçi sınıfının penceresinden** bakan, geçmişten dersler çıkaran, bu dersleri diğer işçilere nasıl aktaracağına kafa yoran bilinçli öncü, mücadeleci işçilerin çabalarıyla... ■